

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/72/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125309742
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6125309742.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Lucie Prčovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. H., t.č. bytom H. XX a otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, J., o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na uloženie výchovného opatrenia, v štádiu konania o nariadení neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/76/2025 – 48 zo dňa 26.05.2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. nariadil rodičom G. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX povinnosť odovzdať maloleté deti B. A., nar. XX.XX.XXXX, C., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, E., nar. XX.XX.XXXX, F., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. H., H. XXX, E. H.. Podľa výroku II. neodkladné opatrenie trvá najdlhšie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletých v Centre pre deti a rodiny E. H., H. XXX, E. H..

2. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na návrh podaný dňa 20.05.2025 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej aj „úrad“ alebo „navrhovateľ“) na uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine - pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie na šesť mesiacov a súčasne podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 324 CSP a § 367 CMP, ktorým žiadal, aby súd rodičom nariadil odovzdať maloleté deti dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. H., H. XXX, E. H. a jeho odôvodnenie.

3. Okresný súd uviedol, že spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia boli na osvedčenie v návrhu uvádzaných skutočností predložené listiny, a to Záznam zo sociálneho zisťovania v rodine maloletých detí zo dňa 19.11.2024, Záznam z telefonických rozhovorov s pediatrom maloletých detí zo dňa 19.11.2024, Oznamenie obce H. zo dňa 20.11.2024 a z 03.12.2024, Záznam úradu z pohovoru s rodičmi zo dňa 25.11.2024, Záznam úradu z pohovoru s maloletými deťmi A., C. a E. zo dňa 25.11.2024, Správu zo základnej školy I., I. I. zo dňa 03.12.2024, Záznam z prípadovej konferencie konanej dňa 09.12.2024 a 14.04.2025, ďalej na oznámenia a správy obce H., záznam telefonického rozhovoru so starostkou obce H., Správa zo Špeciálnej základnej školy, K. XX, I. I. zo dňa 23.04.2024, Správa obce H. zo dňa 15.05.2025 a z nich osvedčené skutočnosti týkajúce sa maloletých detí a pomerov v rodine maloletých detí a za aplikácie § 2 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1, § 330 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1 CMP, § 367 CMP rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho uznesenia.

4. Okresný súd poukázal na účel neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Uviedol, že vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. Preto nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na navrhované dočasné opatrenie. Pritom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

5. Okresný súd zdôraznil, že neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným a predstavuje krajné riešenie. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorý podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi, alebo maloletému dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté.

6. Po posúdení obsahu návrhu a priložených listinných dôkazov dospel okresný súd k záveru, že je daná naliehavá a nevyhnutná potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za dôvodne podaný. V danej veci mal okresný súd osvedčené, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov. Úrad pracuje s rodinou od novembra 2024 z dôvodu podnetov na adresu matky, ktorú obyvatelia obce vídajú opitú. Hygiena domácnosti je na veľmi zlej úrovni, šesť detí a rodičia spolu obývajú jednu izbu, v minulosti mali maloleté deti vší. Napriek príjmom rodičov, ktorí majú mesačne k dispozícii sumu cca 2.400,- Eur a výdavkom do 1.600,- Eur mesačne, mal okresný súd osvedčené, že rodičia opakovane dlžia na nájmomnom a z toho dôvodu bola domácnosť odpojená aj od vody a elektriny. Obec zatiaľ nepristúpila k vystaňovaniu rodiny. Z oznámení pediatričky, špeciálnej základnej školy, obce H., ako aj vedúcej ubytovne, v ktorej rodina v čase rozhodnutia okresného súdu bývala, mal okresný súd osvedčené, že matka mal. detí požíva vo väčšej miere alkohol. Uvedenú informáciu potvrdil aj maloletý C. vedúcej ubytovne, ktorú rodina obýva a maloletý A. v rámci telefonického pohovoru s pracovníkmi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Otec mal. detí miňa peniaze na výherných automatoch. Maloletí D. a F. sa často pohybujú po obci bez dozoru. Rodičia nezvládajú starostlivosť o maloletého D. a F. s ohľadom na špecifiká ich zdravotného stavu. Zo správ ZŠ I. mal okresný súd osvedčené, že v prípade mal. C. škola eviduje porušenia školského poriadku, zanedbávanie školskej dochádzky, ako i nedostatočnú domácu prípravu. V prípade mal. E., napriek jej vynikajúcim výsledkom škola rovnako eviduje, že domáca príprava je slabšia. Povinnosti rodičov čiastočne nahrádza stará matka zo strany otca, prípadne samotné mal. deti. Z pohovoru s mal. A. vyplynulo, že ako najstarší súrodenec si uvedomuje vážnosť situácie a aj keď si nemyslí, že rodina potrebuje takýto zásah, je schopný sa situácii prispôbiť a obdobie odňatia mal. detí zo starostlivosti rodičov, by mohlo pomôcť rodičom si dať veci do poriadku. Rodičia disponujú zlou finančnou gramotnosťou, u matky je podozrenie na nadužívanie alkoholu, u otca na nelátkovú závislosť, pričom nebola u nich preukázaná žiadna snaha aj napriek poskytnutej pomoci a odporúčaniam zo strany úradu uvedenú situáciu riešiť.

7. Za daného stavu okresný súd považoval za potrebné, aby vzhľadom na nízky vek maloletých detí, špeciálne potreby mal. D., F. a F. a výchovné problémy mal. C., ako aj potrebu ponechať všetky mal. deti spolu za účelom zachovania súrodeneckej väzby, dočasne upravil pomery k maloletým deťom a zveril ich do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia, ktoré im zabezpečí aj odbornú pomoc potrebnú pre ich ďalší priaznivý vývoj, nakoľko rodičia starostlivosť o svoje maloleté deti doposiaľ zanedbávali a z rodiny sa nenašiel nikto, kto by bol schopný a ochotný zabezpečovať aktuálne starostlivosť o maloleté deti. Z uvedeného dôvodu okresný súd uložil rodičom povinnosť dočasne odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. H., H. XXX, E. H., ktoré uviedlo, že je schopné prijať všetky mal. deti.

8. Dobu trvania neodkladného opatrenia okresný súd vymedzil na dobu najviac 6 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletých detí aj s prihladením na konanie o nariadenie výchovného opatrenia i znenie § 367 druhá veta CMP. Zároveň uviedol, že súd môže nariadené neodkladné opatrenie bez návrhu zrušiť, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 363 CMP).

9. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že uznesenie postráda všeobecné právne zdôvodnenie a je nejasné, nezrozumiteľné. Podľa otca okresný súd nedostatočne zistil skutkový a právny stav veci. Uznesenie nie je objektívne, nevychádza z vykonaného dokazovania a nemá oporu v príslušných právnych predpisoch. Otec sa chce podieľať na výchove svojich detí. Poukázal na to, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, ktorí sú povinní chrániť záujmy maloletých detí. Zároveň deti majú právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho styku s obidvomi rodičmi. Otec uviedol, že si svoje rodičovské povinnosti plní riadnym spôsobom, s maloletými deťmi má silné citové väzby a naďalej chce vplývať na ich výchovu. O deti sa vie postarať, a tiež mu pomôže jeho rodina a jeho rodičia. Pre deti má všetko zabezpečené, deti chce vychovávať sám. Od manželky sa už odsťahoval, už nežijú v spoločnej domácnosti. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. K odvolaniu pripojil vyhlásenie L. F., B. M., G. C. a N. F. a O. B., že sa budú starať o maloleté deti počas neprítomnosti ich rodičov (čl. 64 – 65 spisu). K odvolaniu tiež pripojil Rámcovú zmluvu o poskytnutí služby uzavretú medzi ním a spoločnosťou Formel D Slovakia s.r.o. zo dňa 10.06.2025 a Zmluvu o nájme rodinného domu v obci J., uzavretú dňa 12.06.2025.

10. Postupom okresného súdu, a to podľa pokynu zo dňa 13.06.2025 bolo odvolanie otca doručené matke maloletých detí a navrhovateľovi - kolíznemu opatrovníkovi

11. Do momentu rozhodnutia krajským súdom ďalšie podania nenasledovali.

12. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote otcom maloletých detí prejednal vec postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3: 0.

13. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý vyhovel návrhu navrhovateľa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej aj „navrhovateľ“) a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rodičom maloletých detí nariadil dočasne odovzdať maloleté deti B. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. H., pričom trvanie neodkladného opatrenia vymedzil najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa umiestnenia maloletých detí do zariadenia.

14. Na základe odvolacích dôvodov otca krajský súd predovšetkým konštatuje, že ako odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrhu navrhovateľa vyhovel, s ktorým záverom sa stotožňuje za aplikácie § 387 ods. 2 CSP.

15. Za rešpektovania ust. § 387 ods. 3 CSP k odvolacím námietkam otca uvádza krajský súd nasledovné závery.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvoláciu argumentáciu otca bolo posúdiť, či uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia spĺňa zákonné kritériá pre odôvodnenie rozhodnutí, a či je odôvodnenie rozhodnutia dostatočné a zrozumiteľné, ako aj, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletých detí povinnosť odovzdať maloleté deti B. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. C. a súčasne rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie po dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletých detí v zariadení.

17. S námietkou nedostatočného zdôvodnenia napadnutého uznesenia sa odvolací súd nestotožnil. Uvádza, že napadnuté uznesenie okresného súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP a zodpovedá štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, pretože z neho vyplýva, čoho sa navrhovateľ svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, z akých dôkazov okresný súd vychádzal, aký skutkový stav bol okresným súdom osvedčený, aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil a svoj záver riadne vyjadril. Podľa názoru odvolacieho súdu uznesenie okresného súdu obsahuje dostatočné zdôvodnenie. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je zvýrazniť práve tie osvedčené skutočnosti, ktoré mali pre vec podstatný, rozhodujúci význam, čo aj okresný súd uskutočnil. Odôvodnenie uznesenia okresného súdu je konzistentné, dobre štruktúrované a nevykazuje žiadne vnútorné logické rozpory. (§ 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, § 2 ods. 1 CMP). Okresný súd dostatočným spôsobom odôvodnil, aké právne vzťahy medzi účastníkmi konania mal osvedčené a na základe akých skutočností a z akých dôvodov mal za to, že je neodkladne potrebné upraviť pomery v rodine spôsobom, ako o nich rozhodol.

18. Vo vzťahu k namietanému nedostatočne zistenému skutkovému stavu veci a tvrdeniu otca, že uznesenie nevychádza z vykonaného dokazovania, odvolací súd upriamuje pozornosť na inštitút neodkladného opatrenia (ust. § 325 ods. 1 a nasl. CSP subsidiárne aplikovateľné aj v mimosporovom konaní podľa § 2 ods. 1 CMP), ktorého účelom je rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, ktoré neznesú odklad. Inštitút neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti má slúžiť na ochranu práv dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené, do doby, pokiaľ o úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu nebude meritórne rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Vzhľadom na tento účel je príslušný súd povinný o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote (v predmetnom prípade 7 dní), preto zákon nepredpokladá, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd bude vykonávať dokazovanie a v § 329 ods. 1 CSP výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pre možnosť nariadenia neodkladného opatrenia postačí osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi a skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktoré podmienky musia byť splnené kumulatívne. Pri samotnom osvedčovaní nároku nie je treba dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní.

19. Na základe preskúmania uznesenia súdu prvej inštancie a obsahu súdneho spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie mal pred rozhodnutím dostatočne osvedčenú existenciu právnych vzťahov účastníkov, konkrétne, že G. B. a C. B., ktorým nariadil povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti zariadenia, sú rodičmi maloletých detí, ako aj, že pomery v rodine maloletých detí vyžadujú nariadenie neodkladného opatrenia spôsobom, ako uskutočnil okresný súd.

20. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

22. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

24. V zmysle Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

25. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásahu do rodičovských práv a povinností .

27. Pokiaľ otec tvrdil, že si riadne plní rodičovské povinnosti, je schopný postarať sa o maloleté deti, pričom v starostlivosti mu bude napomáhať aj jeho širšia rodina, a to s poukazom na existenciu silného citového puta s maloletými, na záujem aktívne sa podieľať na ich výchove, s dôrazom na skutočnosť, že rodičovské práva a povinnosti prináležia obom rodičom, ktorí sú povinní chrániť záujmy maloletých detí a deti majú právo na pravidelný, rovnocenný a rovnoprávny styk s oboma rodičmi, odvolací súd upriamuje pozornosť na účel a funkciu inštitútu neodkladného opatrenia v konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti. Tým je zabezpečenie rýchlej a efektívnej úpravy rodinnoprávných vzťahov, ak je daná naliehavá potreba. Posúdenie existencie tejto potreby je ponechané na úvahu súdu, ktorý musí zohľadniť všetky relevantné okolnosti a dôsledky, ktoré by mohli nastať v prípade nariadenia, ale aj nenariadenia neodkladného opatrenia. Nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach ochrany maloletého dieťaťa bude prichádzať do úvahy nielen v prípadoch, kedy už dochádza k porušeniu práv a záujmov maloletého dieťaťa, ale aj v prípadoch, ak je záujem maloletého dieťaťa ohrozený, s prihliadnutím na jeho priaznivý vývoj, poprípade, ak si to vyžaduje ochrana jeho života alebo zdravia, teda v prípadoch, ak sa má napraviť stav hroziacich zásahov do práv, či oprávnených záujmov maloletého dieťaťa s dôrazom naliehavosti takejto úpravy z titulu zabezpečenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradým pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletých detí týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletých detí sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Pre súd je prioritou záujem maloletých detí a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom detí a ich rodičmi, pričom mimoriadny význam sa kladie na záujem detí, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj detí. Najlepší záujem dieťaťa súd vyhodnocuje a zdôvodňuje nielen mechanicky a formálne, ale adresne s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 101/2022 z 10. mája 2022).

28. Aplikujúc vyššie uvedené právne východiská, odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v kontexte všetkých osvedčených skutočností vyhodnotil námietku otca o nesplnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, ako nedôvodnú. Podľa odvolacieho súdu okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z konkrétnych okolností posudzovaného prípadu, jednotlivé osvedčené skutočnosti vyhodnotil s náležitou citlivosťou a primeranou mierou pozornosti a dospel k správne mu záveru o naplnení zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Svoje rozhodovacie úvahy v tomto smere podrobne odôvodnil v odseku 12. napadnutého uznesenia.

29. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie poukazuje na osvedčenú skutočnosť, že rodičia maloletých detí dlhodobo, minimálne od novembra 2024, nezabezpečujú riadnu starostlivosť o maloleté deti, ani ich výchovu, a to spôsobom, ktorý by neohrozoval ich fyzický a psychický vývin. Za najzávažnejšiu okolnosť ohrozujúcu priaznivý vývoj maloletých detí považuje odvolací súd osvedčené skutočnosti týkajúce sa matky, ktorá dlhodobo v nadmernej miere požíva alkoholické nápoje, čo bolo potvrdené viacerými nezávislými zdrojmi – vedúcou ubytovne, ktorú rodina v čase rozhodnutia okresného súdu obývala, obcou H., školským zariadením navštevovaným maloletými deťmi, ako aj pediatričkou maloletých detí. Uvedený stav spôsobuje, že matka nie je schopná maloletým deťom riadne poskytovať starostlivosť v súlade s ich najlepším záujmom. Zdravotný stav maloletých D., F. a F. si vyžaduje osobitnú starostlivosť. Podľa pediatričky zaostávajú vo vývine, F. má operované srdce, je dispenzarizovaný v kardiologickej ambulancii a prejavujú sa uňho znaky autizmu. F. a D.

navštevujú neurologickú ambulanciu. Hoci matka zabezpečuje nevyhnutné vyšetrenia, ich termíny sa musia opakovane posúvať a meniť. Matka mala ťažkosti s vybavením predĺženia rodičovskej dovolenky a vyplácaním rodičovského príspevku na mal. F., keďže dve pediatričkou vypísané žiadosti stratila. V prípade otca bolo osvedčené dôvodné podozrenie na nelátkovú závislosť (hráčstvo na výherných automatoch), s čím pravdepodobne súvisí aj ďalší závažný problém rodiny, a tým je neuspokojivé hospodárenie s financiami. Hoci príjem rodiny v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie dosahoval približne 2.400,- Eur mesačne (vrátane prídavkov na deti, opatrovateľských príspevkov a príjmu otca), ku dňu rozhodnutia okresného súdu rodina evidovala nedoplatok na nájomnom vo výške 1.848,- Eur a čelila hrozbe deložovania (hoci k nemu nedošlo) a bola odpojená od elektrickej energie a vody. Maloletý C. má problémy s porušovaním školského poriadku a zanedbávaním povinnej školskej dochádzky a maloletý D. a F. majú taktiež množstvo vymeškaných, aj keď ospravedlnených, vyučovacích hodín, z ktorého dôvodu vzhľadom k ich možnostiam nedostatočne napredujú vo vzdelávacom procese.

30. Odvolací súd pre konštatovanie správnosti uznesenia okresného súdu tiež považoval za významnú skutočnosť, že nariadeniu neodkladného opatrenia predchádzala dlhodobá realizácia opatrení zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, cieľom ktorých bola sanácia rodinného prostredia, rozvoj rodičovských a sociálnych zručností rodičov a zlepšenie ich finančnej gramotnosti. Od decembra 2024 do apríla 2025 boli tieto opatrenia poskytované aj Centrom pre deti a rodiny I. I. formou ambulantnej práce (§ 11 ods. 3 písm. d) zákona č. 305/2005 Z.z.) a zahŕňali komplexné poradenstvo v oblasti rodičovstva, hygieny, zdravia a uplatňovania zákonných nárokov. Matke bola tiež poskytnutá asistencia pri predkladaní a vybavovaní žiadostí o predĺženie rodičovského a opatrovateľského príspevku. Okrem toho orgán sociálnoprávnej ochrany zvolal dve prípadové konferencie na obecnom úrade v H. a to 9.12.2024 a 14.4.2025. Matke bola aj ponúknutá možnosť spoločného umiestnenia s deťmi v Centre pre deti a rodiny O., čo odmietla, popierala existenciu problémov v rodine a konferenciu predčasne opustila. Napriek všetkým sanačným opatreniam, nedošlo k podstatnému zlepšeniu situácie v rodine a ohrozenie priaznivého vývoja maloletých detí naďalej pretrváva.

31. Závažnosť rodinnej situácie potvrdil aj najstarší syn A., ktorý dňa 22.5.2025 pri zisťovaní jeho názoru orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyjadril presvedčenie, že rodičia aktuálne nie sú schopní riadne zabezpečiť starostlivosť o neho ani jeho súrodencov. Uviedol tiež, že v rodine sa nenachádza žiadna osoba, ktorá by mohla ich potreby plnohodnotne napĺňať a vyslovil súhlas s ich umiestnením do Centra pre deti a rodiny E. H., pričom dôraz kládol na zachovanie súrodeneckých väzieb.

32. Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie o existencii naliehavosti potreby úpravy pomerov maloletých detí formou neodkladného opatrenia. Uvedené opatrenie tak, ako ho nariadil okresný súd, sleduje záujem maloletých detí v zmysle Čl. 5 Zákona o rodine, keďže im dočasne zabezpečí riadnu starostlivosť v stabilnom a bezpečnom prostredí, zároveň plne rešpektujúc a zachovávajúc ich súrodenecké väzby.

33. Pokiaľ otec maloletých detí v odvolacom konaní uvádzal, že je schopný postarať sa o maloleté deti, pričom mu v tejto starostlivosti môže asistovať aj širšia rodina, že sa po nariadení neodkladného opatrenia odsťahoval od manželky a s ňou už nezdíela spoločnú domácnosť, pričom spolu s odvolaním predložil Zmluvu o nájme rodinného domu zo dňa 12.06.2025, Rámcovú zmluvu o poskytovaní služby uzavretú so spoločnosťou Formel D Slovakia, s. r. o. dňa 10. 06. 2025 a Čestné prehlásenia fyzických osôb z 10. a 11. 06. 2025, tak odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre posúdenie dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je rozhodujúci skutkový stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Zároveň dáva do pozornosti, že neodkladné opatrenie má výlučne dočasný charakter a jeho cieľom je riešenie akútnej situácie v rodine maloletých detí. Všetky relevantné okolnosti týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom bude súd posudzovať v konaní vo veci samej, teda v konaní o návrhu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine. V tomto konaní bude priestor na vykonanie dostatočného dokazovania, ktoré súdu umožní objektívne posúdiť aktuálne podmienky otca aj jeho možnosti zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, na základe ktorého bude súd môcť náležite zhodnotiť a zodpovedať otázku najlepšieho záujmu maloletých detí. Rozsah tohto dokazovania presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň aj možnosti odvolacieho súdu konať v tomto smere.

34. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd nezistil dôvod na odklon od právnych záverov súdu prvej inštancie. Otec v podanom odvolaní neuviedol také relevantné skutočnosti, ktoré by mohli viesť k zmene napadnutého rozhodnutia, a preto napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

35. K nariadeniu neodkladného opatrenia došlo v začatom súdnom konaní vo veci samej, preto krajský súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, a preto v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 58 ods. 1 CMP bude o nich rozhodované až v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Spôsoby výkonu rozhodnutia sú upravené v § 378 a nasl. CMP.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.